

...LĪDZ CETURTDIENAI

Šī nedēļa katoļiem svarīga ar vairāku pāyestu un mocekļu piemīnas dienām (Sebastjans, Tatjana, Agnese, Vincents).

Zemnieka kalendārs. Pirmdiens, 23. janvārī pulksten 6.58 sākās Mēness pēdējais ceturksnis un spūdeklis atradīsies Svaru zīmē, lai jau otrajā dienā "aizietu" pie Skorpiona. Svētdien, 22. janvārī, kas ir gada III svētdiena, ir Pētera Krēsla diena. Pēc tautas ticējumiem novērots, ka, ja šajā dienā spīd saule, paredzama laba raža. Šīs ir aizdziru laiks, tātad, jaunu ģimeni dibināšanas, arī šajā sakarībā tauta ievērojusi: jaunā Mēnesī varot ieņemt puiku, vecā — meiteni. Miglains un mīksts janvāris "perina" slapju pavasari, toties, ja tas ir puteņains ar dziļu sniegū un miglains, tad arī visa vasara būs "ne pēc suna". Ja janvārī zeme paliek valā — nesasalst un bieži pūš stipri dienvidus vēji, tad tajā gadā ir daudz slimību. Ja gribat zināt, cik bagāta ar pērkona negaisīem tuvojas vasara, jācelas agri un jāskatās, kādas ir blāzmas: ja tās košas, pāmatīgi izzīmē horizontu, tad pērkona negaisī piemeklēs bieži.

20. janvārī ir Bašķu, Govju dienu, tā svinama kā svētdiena. Jārūpējas par zirgiem, bet Pētera Krēsla dienā jāsāk gādāt par vistu, pīlu un zosu cilšu turpināšanu — jātaisa ligzdas perēšanai.

Jaungada akcija

GARĪGAIS UN FIZISKAIS DAIĻUMS

Ziema kļusumā tīta visa apkārtne, ārpus mājām redz maz cilvēku un, kā jau brīvdienā, mierīga, it kā iesnaudēs, stāv Arendoles baltā pamatskola. Celiņš uz to skaiti nofūrti, uzbērtas smiltīnas, aizmugurē vieglā vējinā lokās parka koku zari. No stacijas atskan pienākošā vilciena troksnis, skāji sarkanāmēs izkāpi pasažieri, kas atbraukuši no Rēzeknes. Kad tie izķist pa mājām, kļusums no jauna ir saimnieks ciematīnā.

Pensionētā skolotāja Eleonora Seile dzīvo divstāvu mājā, kur dzīvoši ir arī citiem skolas darbiniekiem. Viņas pedagoģes darba mūža garums 34 gadi un apāļje trīsdesmit no tiem izritējuši, mācot bērnus šajā skolā, stāstot viņiem par tām skaitāmām zinātnēm, ko sauc par geogrāfiju un bioloģiju. Viņas vadībā skolēni zināšanas, bioloģijā varēja pārbaudīt arī praksē, strādājot skolas izmēģinājumu lauciņā. Skolotāja atceras, ka bieži vien viņa ar jaunajiem dabas pētniekiem bijusi uzvārētāja rajona skāles un kā tāda piedalījusies arī republikas mērogā.

Tagad tāda "niekošanās", kā izmēģinājumi lauciņi, vairs nav modē, sak, tāpat esam gudri un saprotam dabu kā īsti mičurinieši, apgalvodami: mums nevajaga tās dāvanu, tās jāpāņem pašiem — tāds ir pienākums. Bet kādreiz izdarītās vēl šodien apstādījumu veidā priece acis.

Skolotāja ar sirdēstiem runāja, ka vecajam muižas parkam nav vairs saimnieka, ka te bieži vien patvēri iezīrti kokus un tur, kur tiem būtu jāaug, bet tajā pašā laikā nekopītas paliek atsevišķas vietas, kā stūris pie dzelzceļa pārbrauktuves, kur starp kokiem rēgojas neglītas zaru un stumburu čupas. Vārētu novākt trīs vecos, nokaltušos ozolus, bet tie neinteresē koku gāzējus. Un arī parku nedara dailāku. Nopostīta cukurbākļa, aigājuši boji arī citi retie koki.

— Skola atvēra pēc mužu sadalīšanas divdesmitajos gados. Vēl labi saglabājušās arī tās saimniecīkās ēkas. Kad sāku strādāt, klasēs bija pa 25—30 skolēniem. Tagad mācas kādi seši astoni, vairāk ir krievu plūsmā.

Viņa pakavējās atmiņās par darbu, kā jau istenai latgalietai, viņai daudz radu un pazīnu novādā, sevišķi Anspoku pusē starp Voloneti. Kādreiz arī pati pirmsā zinības ieguvusi te skolā uz upītes krasta. Atcerējās kolēgus, viņu pulkā — Broņislavu Valaini Raganpurvā. Apdzīvota vieta ar šādu nosaukumu esot pie Ārdavas ezera, skaista, bet tāpat tagad jau maz apdzīvotā vieta.

Grūti vārīdos svešām cilvēkam iztāstīt, kā turp aizkļūt, lai arī ne sevišķi tālu. Un, neskatoties uz slimību, uz to, ka vēl no rīta bijusi temperatūra, skolotāja tūlīt sapošas braucenam. Mēģinu atrūnāt, bet viņa paliek pie sava — pa ceļam varot pastāstīt visu, kas interesē.

Mums par laimi ar vilcienu un smagām pirkumi somām atbraukusi kādu kundze, kura dzīvo tajā pašā skolotājas mājā. Būs divkāršs labums —

Nr. 4

1995. gada 19. janvāris

Maksā 5 santīmi

ZEMNIEKU SAPULCE SAUNĀ

Saunas pagasta zālē sapulcējās aktīvkie zemnieki uz sanāksmi, ko bija organizējusi vietējā lauksaimniecības konsultante agronomie Valentīna Ansponka. Nopietnākā diskusijas izvērsās pēc tam, kad akciju sabiedrības "Preiļu siers" direktora vietnieks Ēvalds Daukulis informējis par uzņēmuma darbību un aicināja slēgt jaunus līgumus piena piegādē. Pretēji tam, kas bijis presē, ar govju turētājiem, kā teicā viņš, viss piegādēs paliek kā iepriekš: sākums pulksten 10.00 un vieta —

parādu aste". Vienīgās izmaiņas tās, ka iepirkuma cena visām šķirīm palielināta par 1 santīmu. Daudzi zemnieki izteica domu, ka pienu tad izdevīgāk vest uz Kurzemē, kur maksājot 12 santīmus.

Lielu interesi izraisīja Upmalas pagasta lauksaimniecības konsultanta Olerta Daugula praktiskie padomi par pirmās neatliekamās palīdzības sniegšanu mājlopiem, pirms vēl nav ieradies veterīnārais speciālists. O. Daugulis ir veterīnārais feldseris ar lielu pieredzi un labs padoms ir zelta vērtēs zemniekiem. Rajona konsultāciju biroja vadītājs Māris Linīns iepazīstināja ar jaunajām darbiniecēm — konsultantēm mežu un veterīnārām dienesta lietās. Noslēgumā zemnieki nolēma 21. janvārī sarīkot atpūtas pasākumu, kura scenārijs jau sastādīts.

LZS KONFERENCE PĀRCELTA

Sakarā ar to, ka Saeimas LZS frakcijas vadītājs A. Rozentāls, deputāts J. Kokins un citi, kuri vēlas piedalīties mūsu rajona LZS nodajās gadskārtējā konferenē 29. janvārī, kā bija izziņots iepriekš, aizņemti, tā tiek pārceļta vienu dienu agrāk — uz 28. janvāri. Viss pārējais paliek kā iepriekš: sākums pulksten 10.00 un vieta —

kinoteātris "Ezerzeme".

— Kūm, kas ar tevi noticis?

— Valdība pagarina pensijas piešķiršanu, man, jaunam puisim, neklājas staigāt ar vecuma apliecinājumu — sīmu bāru.

PROJEKTS

RAJONA PADOMES BUDŽETS 1995. GADAM (Latos)

IEŅĒMUMI

1. Atskaitījumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa 15%	— 164 536
2. Dotācija no pašvaldību finansu izlīdzināšanas fonda	— 1.697.603
3. Mērķdotācija no pašvaldību finansu izlīdzināšanas	— 556 09

IZDEVUMI

	t.sk.	transports	remonti
1. Tautsaimniecība	153939		
2. Izglītība	305271		
t.sk. Aglonas internātgimnāzija 98	105080		
11§ Rudzētu internātpalīgskola	55609		
16§ Ārpusskolas pasākumi, t.sk.			
jaunrades sentrs	7406		
jauno tehniku stacija	3371		
sporta klubs "Ceriba"	63787	2882	20000
23§ Preiļu vakarskola	2835		
tautskola	3780		
27§ Metodiskais centrs	21683	641	
76§ Centralizētā grāmatvedībā	16963		
78§ Sagades grupa	11953	4146	
Bērnu un jaun. dziesmu svētki	12804		
3. Kultūra	93868		
t.sk. 30§ Rajona galvenā un bērnu bibliotēka	38520	725	4000
31§ Līvānu mākslas skola	8190		
Preiļu bērnu mūzikas skola	7271		2000
33§ Vēstures un lietišķas mākslas muzejs	10573	660	
36§ Preiļu kultūras nams	22644	1925	
39§ Rajona pasākumi	6670		
4. Veselības aizsardzība	940548		
5. Fiziskā kultūra	7500		
6. Sociālā nodrošināšana	86400		
t.sk. Salenieku pansionāts pārējās soc. iestādes, pasākumi	56400		
7. Valsts pārvaldes iestādes	30000		
t.sk. Skolu valde	126452	1420	
Preiļu rajona padome	116245		6500
8. Rezerves fonds	191770		
9. Pārējie izdevumi	12000		
KOPĀ:	1917 748		

* Šodien to apsveicēt rajona deputāti.

NĀKAMAJĀ NUMURĀ

- ◆ Iepazīstināsim ar rajona padomes lēmumiem;
- ◆ J. Lozdas kungs turpinās acerēt skolu vēstures aizsākumus;
- ◆ pastāstīsim, kā dibināt un atjaunot mazpulkus;
- ◆ atšķrēsim, ko nozīmē SIA RBKK;
- ◆ būs jauni padomi.

TRAGĒDIJA PILIŠKOS

Vakaros katrā mājā sāk spidēt "zilie ekrāni" un jaudis sāsējas pie tiem skaities tik plāši pārstāvētās ārzemju filmu programmas. Ja todien nekas interešants nebūtu "telikos", nelaimi izdots pamanīt agrāk un sekas varētu būt savādākas.

Bet, ka aizdegusies Cepļa māja, tuvākie kaimiņi ieraudzīja vien pēc programmas beigšanās. Tād nu viens skrēja zvanit un saukt ugunsdzēsējus, cits — uz nelaimes vietu, lai glābtu, ko iešķējams. Kamēr no Preiļiem ierādās ugunsdzēsēju mašīna, kuri bija izbraukusi nekavējoties, liešmas jau bija apņēmušas visu māju. Ari pirms tam bez tehnikas te neko nevarēja iestākti.

Šoferis Jevģēnijs Zimelis un ugunsdzēsei Anatolijs Mālukins un Igors Rogelevskis lietpratīgi kērās pie darba. Līdzīvēstie ūdens krājumi bija iztukšoti, bet liešmas vēl nebija uzvarētas. Vajadzēja braukt uz tuvāko ūdenskrātuvi, bet tur pēc atkūpiem un jaunas uzsāšanas izveidojusies ledus dubultkārtā — ari tās sarežģīja ūdens papēšanu.

Kad beidzot liešmas bija pievarētas, divas apdegusīs dzelzs gultas bija redzami divi līķi. Cita istabas daļa bija zem gruvešiem. Viens no klātesošajiem minēja, ka saimnieks, tagad jau bijušais, Vladislavs Ceplis sūdzējies par apdrošušo un bīstamo skursteni, cits zināja teikt, ka saņēmis pensiju un rikojis tās atzīmēšanu ar iedzeršanu, uz priekiem paaicinot draugus, un būs gultās smēķējusi.

Nākamajā dienā policijas darbinieki, kuri ierādās notikuma vietā, pēc gruvešu attīrišanas atrada vēl arī trešo līķi. Izziņas dienesta priekšniecē Edīte Jaudzeme "Zemturim" teica, ka visi bojā gājušie atpazīti, visi no Vārkavas pagasta. Pie mājas saimnieka bijuši un gājuši bojā 1942. gadā dzimušais Jānis Dzenis un 1946. gadā dzimušais Nikolajs Serko. Viņa apstiprināja, ka par nelaimes cēloni varēja būt gan bojātās dūmvads, gan smēķēšana.

ATBILDAM LASĪTĀJAI

Mūsu lasītāja G. Meldere, kura ataisnojošu iemeslu dēļ nav laikā pieteikusi savas mantojuma tiesības uz zemi, lūdza paskaidrot, kā viņai jārikojas tagad. Uz šo jautājumu atbild rajona padomes zemes komisijas priekšsēdētāja Janīna Komkaite:

— Jāvienojas ar tiem radiniekiem, kuri nokārtojuši formalitātes, lai viņi no dājas platību atsakās par labu jums. Pretējā gadījumā strīds izšķirams tiesas ceļā.

Latvijas tautsaimniecības ievirzes

Dr. sc. ing. GEORGS BAGĀTAIS

Pasaule pazīstami trīs brīvā tirgus veidi.

1) Liberālais brivais tirgus, kuram vistuvāk ir Japāna.

2) Regulējamais tirgus (Amerikā, Anglijā, Vācijā u.c.).

3) Deformētais tirgus. Šāds tirgus ir Latvijā.

Latvijas tautas saimniecības virzieni ir šādi:

1. Lauksaimniecība. 2. Mežkopība.

3. Zvejniecība. 4. Rūpniecība. 5. Finan-

su saimniecība. 6. Transports un saka-

ri. 7. Celtniecība. 8. Tūrīsma. 9. Amat-

niecība. 10. Iedzīvotāju sociālā aprūpe

un komunālā saimniecība.

Mūsu zemes izejvielas ir šādu veidu. Izrakteņi — dolomīti, kaļķakmeni, māls, smilts, oli, kūdra.

Mežsaimniecības produkcija — kok-

sne.

Lauksaimniecības produkcija — labības graudi (kvieši, rudzi, mieži, auzas); lopkopības produkcija — gaļa, piens, putni, olas. Dažādas tehniskās kultūras — lini, vilna, cukurbieties, rapši, saules puķes.

Jāatzīmē arī dzīvnieku jēlādas un ka-

žokādas.

1993. gadā 2/3 valsts budžeta ir de-

vuši rūpniecības uzņēmumi. Tādēļ tie

ir jāatbalsta. Šī gada trijos ceturkšņos,

salīdzinot ar 1993. gada 3 ceturkšņiem,

iekšzemes kopprodukts ir samazinājies

par 10% un turpina samazināties.

Valsts ārējais parāds 1994. g. III ce-

tursnī ir 324,4 milj. \$ Lata kurss USD salīdzinot 1993. gada janvāri un 1994. gada decembri ir cēlies par 46%, bet lata pirkstspēja samazinājusies vairāk par 60%. Tas ir izdevīgi importētājiem, bet neizdevīgi eksportētājiem. Tirdzniecības bilances negatīvais saldo ir sasniedzis š.g. trīs ceturkšņos 85,38 milj. Ls un turpina augt.

Rūpniecības indekss 1994. gadā salīdzinot ar 1990. g. no 100 ir krities ieguves rūpniecībā uz 30% un apstrādājošā — 38%. Savukārt lauksaimniecības produkcija lopkopībā samazinājusies līdz 24%, vidēji kopā ar augkopību līdz 47%, t.sk. rūdu un kviešu raža viena pēdējā gada laikā samazinājusies no 637 tūkst uz 282 tūkstošiem tonnu.

Kā varētu izmantot graudus? Pēc Somijas pieredzes varētu ražot sterkeli, fruktozi un dekstrinu (limvielu), ko mēs tagad importējam. Jādomā arī par iespējām ražot latolu, kur varētu izmantot līdz 200 tūkst. tonnu graudaugu. Tas viss kopumā mums samazinātu importu un palielinātu eksportu.

Latvijā ievēdot regulējamo ekonomiku, vajadzētu tāpat kā Vācijā pēc otrā pasaules kara pārtraukt dažādu raibu lupatu un spožu krāmu ievešanu un atļaut ievest tikai to, kas ir tiešām nepieciešams. Jāsekme jaunu tehnoloģiju un iekārtu imports. Māra Gaija valdība ir izvirzījusi 3 prioritātes:

1. Lauku attīstību;
2. drošību pret korupciju;

3. izglītību.

No tām praktiski nekas netika pildīs un tikai ar streika palīdzību skolotāji panāca nelielu stāvokļa uzlabošanu.

Valdība ir apsolījusi lauku iedzīvotājiem realizēt:

- 1) lauksaimniecības produkcijas stabilizāciju un aizsardzības pasākumus;

- 2) paplašināt lauksaimniecības produkcijas tirgu;

- 3) izstrādāt lauksaimniecības produkcijas eksporta veicināšanas programmu.

Bet jau tagad finansu ministrs šos pasākumus atzīst par nepieņemamiem. LZS Akadēmiskā sekcija uzskata par nepieciešamu:

1. Opozīcijai Saeimā noskaidrot personālijas, kas devušas un tagad turpina dot atļaujas pārtikas, t.sk. graudu, cukura un spirta ievešanai Latvijā.

2. Aizliegt zemes pārdošanu juridiskām personām un ārvalstu firmām vismaz līdz zemes reformas pabeigšanai 1996. g. To var aizstāt ilgtermiņa noma uz 99 gadiem.

3. Tieki kavēta zemes tiesību nokārtošana un atjaunošana. Tā ir jāpārķaroto, atbrivojoties no liekas birokrātijas.

4. Saeimai un valdībai jārada apstākļi zemnieka izdzīvošanai:

- a) jānosaka reāls kredīta procents zemniekiem, lai viņš varētu samaksāt;

- b) jārūpējas par zemnieku produkcijas realizāciju;

- c) ipaša vērba jāpiegriež cukurbiešu problēmām.

VĒSTURES LAPPUSES ŠĶIROT

Jānis Cozda

LATGALES ZEMNIEKU SKOLU SĀKOTNE

(3. turpinājums. Sākums Nr. 1)

Tā apspiestās un nomāktās Latgales zemniecības viļu izauga cilvēki, kas devuši savu ieguldījumu latviešu tautas kultūras vēsturē. P. Migliniks un A. Jūrdzībā bija sava laika izņēmumi pelēcīgajā polonizācijas un rusifikācijas piešķinātajā Latgales kultūras dzīvē.

Skolas vēl deva maz. Par zemo mācību limeni Daugavpils skolu direkcijas pārziņā esošajās aprīņķos skolās pēc 1866. gada revizijas sūdzējās mācību apgabala kuratoru palīgs. 5. novembrī viņš rakstīja skolu direkcijas direktoram, ka pārbaudījis Drīsas, Ludzas un Rēzeknes aprīņķoskolas un konstatējis, ka Drīsas un Ludzas skolās skolēniem nav pat parastās lasāmārāmatas. Viņu garīgā attīstība un prasme izteikties neatbilstoši tagadījumiem. Rēzeknes aprīņķoskola visumā atstājot labāku iepaudījumu, bet krievu valodas mācīšanā un skolnikei sekmes varētu būt vēl labākas.

Krievu skolu dibināšanu zemnieki uzņēma ar neuzticību, bet mācītāji un poļu muižnieki — ar atklātu naidu. Tika izplatītas baumas, ka tos, kas mācījušies krievu skolās un pratīja krievu valodu, pēc skolas beigšanas nodos kāradienestā. Tikai vēlāk, kad šīs baumas izrādījās melīgas, pagastu sabiedrības aktivitātē atbalstīja skolu dibināšanu. Sevišķi tas attiecinājās uz Daugavpils aprīņķa Preiļu apkārti, kur darbojās puse no visa aprīņķa skolu skaita — 8. Piem., Kalupes (1868), Jasmužas (tag. Aizkalnes, 1866), Preiļu (1864). 1866. gadā 4 skolas šajā apvidū saņēma neliklus skolu direkcijas pabalstus 10—100 rubļu apmērā. Uzturēšanas izdevumu lielāko daļu sedza zemnieku maksājumi, kas arī rūpējās par skolu ēku būvēm, remontu un apgādi.

Ludzas aprīņķis sākotnēji bija pats atpalikušākais Latgalē. Tomēr arī šeit 60. gados veidojās pirmās zemnieku skolas. Pirmo tādu berniem atvēra Balvās 1863. gadā. Tājā mācījās 13 zēni un strādāja 1 skolotājs. 1866. gadā skolu atvēra Eržepolē, 1867. gadā Bērzpili. Pēc dzimtbūšanas atcelšanas daudz ieceļojāt no Vidzemes apmetās Ludzas aprīņķi un iepirkā zemi.

(Turpinājums sekos)

Garīgās kultūras attīstība

šodienas ekonomiskajā situācijā

Pastāv vairāki sabiedrību virzītie faktori:

1) dialektiskais materiālisms un marksistiskā ideoloģija;

2) kultūras ideja;

3) zaļā (ekoloģijas) ideja;

4) nacionālā ideja;

5) religija.

Kad izšķiras tautas liktenis, mūsu valsts un tautas izdzīvošanas un pastāvēšanas jautājums, ir svarīgi apzināties reliģijas primāro nozīmi cilvēka gara kultūras at-

tīstībā. Jāapzinās, ka pārējie sabiedrību attīstošie faktori ir sekundāri un pakļauti primārajām faktoram.

Ateisma laikmets ir beidzies. Pasaule klūst aizvien religiozāka, bet tā neklūst kristīgāka. Spekulējot ar demokrātijas ideju, mūsu valstī tiek ievestas dažādas reliģiskas un ētiskas kustības. Izmantojot garīgo vakuumu un cilvēku garīgo tieksmi pēc Dieva, šo ideoloģiju nosacīti zemais līmenis

J. Dreize

Normunds Dimants:

ENGELA DZIESMA KRIMINĀLĀ NAKTĪ

Tas ir pēc apjoma neliels, bet savdīgs dzejoļu krājums autora paša saķārtojumā. Ievada rindās teikts, ka Normunds ar šim vārsmām vienkārši un viegli atnāk pie lasītāja, uzrunā viņu ar ierastiem un pazīstamiem vārdiem, pasaka savas domas. Tajās nekā pārsteidzoša nav, tomēr daudz kas pāsplēpts starp rindiņām. Tur var uztvert gan sajūsmu par dabu, cilvēkiem un visu, kas mums apķārt, gan smeldzi un līdzījību, izbrīnu un pārdomas par "to, kas bija, ir un būs".

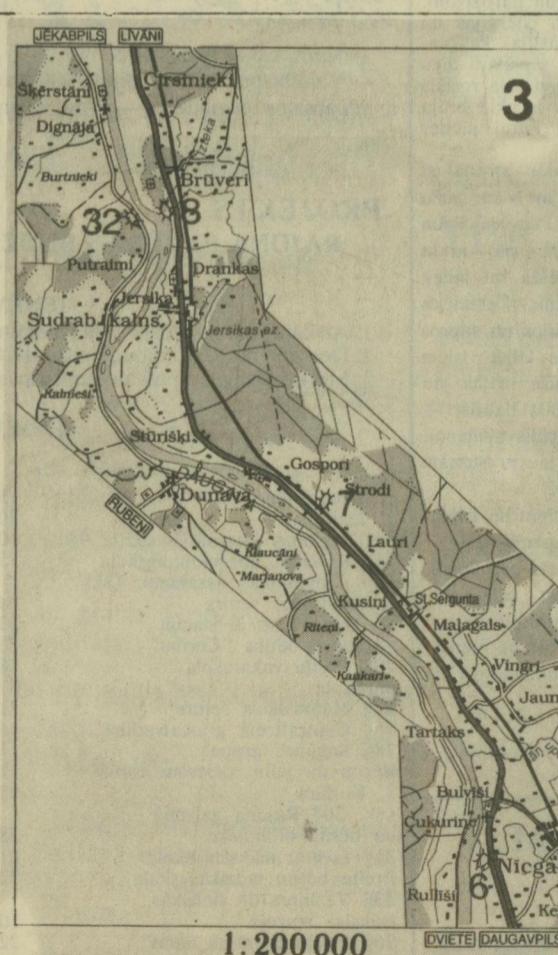
Vārsmas ir bez virsraksti, domas atklāsme sākas jau ar pirmo rindiņu,

kura uzbur kādu gleznu ("Pilādzi sārtas asaras viz", "Kritušas lapas kā dārgumi mazi", "Es šodien esmu kā debess", "Sniegpārlas lēni virpuļo dejās" utt.), noskaņojumu ("Tavi vārdi mani nenogāstis", "Man šodien ļoti gribas būt", "No skumjām jānomirst" u.c.) vai izsaka filozofisku sprēdumu, pārdomu ("Vēl urda kā pienākums", "Tava roka gurdēja, bet cēla", "Neaizej pasaules vējos tik tālu", "Tepat es pieredzu mūžīgās mokas" u.t.). Noslēgumā "Milā sāpoša sirds" ir nelīela poēma — "Dēla saruna ar māti, jūru un smiltīm", sastāvoša no četrām daļām, četrām ainām.

Visa grāmatīja veidota no sešām atsevišķām (ari atsevišķi izdalītām ilustratiivām) nodaļām, kuru nosaukumi, lai arī atšķirīgi, salīkti vienā rindā veido vienu paplašinātu teikumu: "Engēla dziesma" — "kriminālā naktī" — "skan kā jaunība" — "kam pienācis gals" — "ziemā" — "pret pavasari".

Krājumā ievietoti dzejoļi tapuši laikā no 1984. līdz 1994. gadam, tātad, veseli desmit gadi no autora dzives. Ielūkojot savos sacerējumos, savā uzrakstītā bagāzā, Normunds Dimants izvēlējies tieši šos un ne citus, salīcis tos tieši šādā secībā.

A. Mežmalis

1: 200 000

DAUGAVAS MŪŽU PĒDAS

Daugava mūsu valstī un kas notiek tās krastos ir pastiprinātas uzmanības centrā. Ik gadu tiek rīkoti dažādi pasākumi, lai Māmuļai pievērstu lielāku uzmanību. Tāds plānots vasaras sākumā un būs velvīts senajai un tagadējai sēļu zemei, noslēguma akordi izskanēs Sēlpili. Tam rūpīgi sācis gatavoties Jēkabpils rajons. Sēlija ir mūsu kaimiņzeme — tieši preti Daugavas labajā krastā. Viņā pusē kā brālis

mūsu Jersikas pilskalnam paceļas Dignājas pilskalns, mūsu senči, nokāpuši pie upes, varēja sasaukties.

Ir drošas ziņas, ka visintensīvā Dignājas pilskalns (karte ar 32, numuru) apdzīvots mūsu ēras sākumā, lai gan cilvēki te dzīvojuši arī krietiņi agrāk, tas bijis nozīmīgs sēļu centrs. Šajā piemineklī atrastās lietas joti līdzīgas latgaļu, viņu kaimiņu mūsu krasītās lietām un tas lieku reizi pierāda ciešos savstarpējos kultūras un ekonomiskos sakarus.

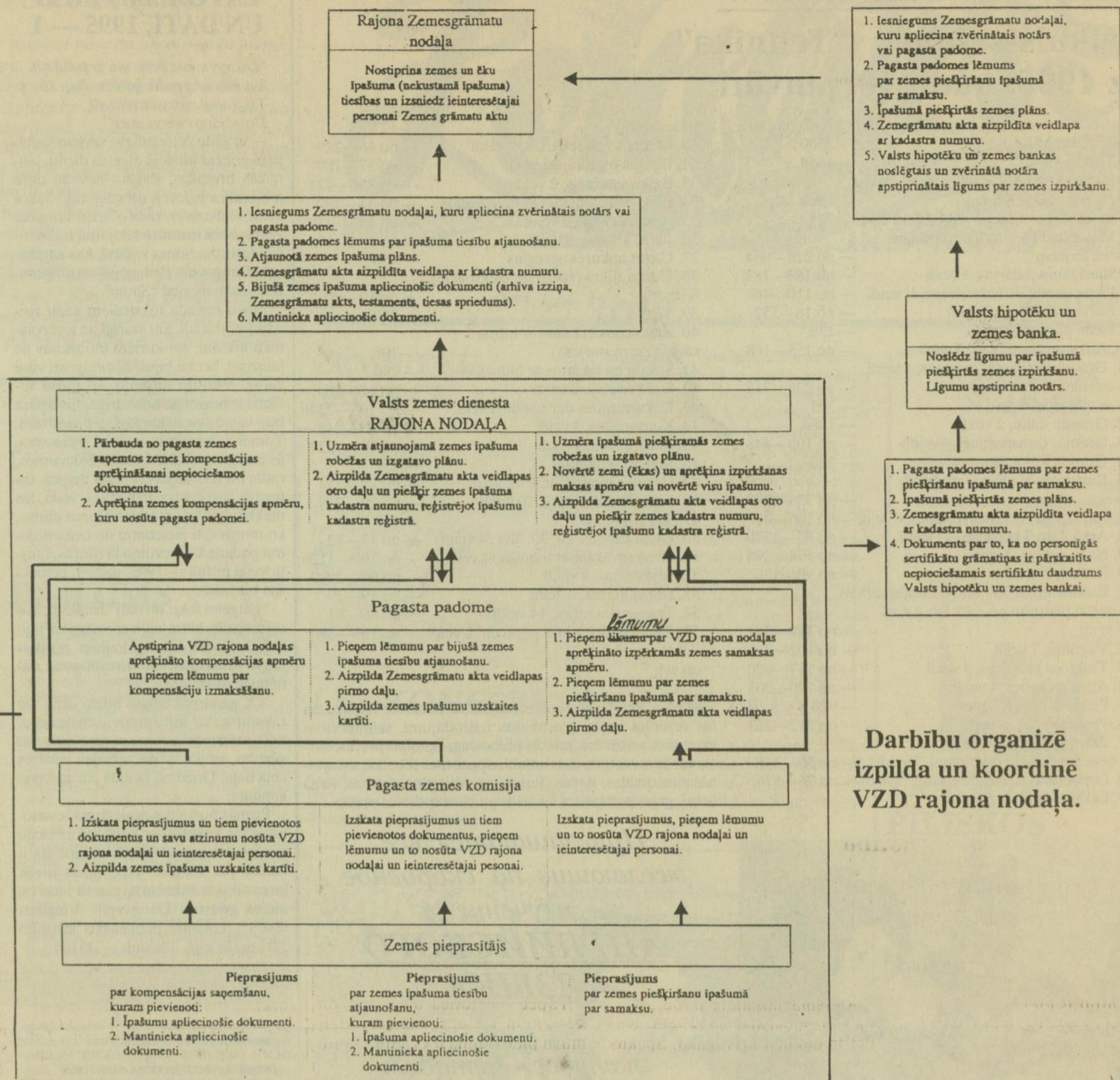
Pilskalna pakājē csošā apmetne stipri izposta meliorācijas darbos, kalnis smagi ciešis I Pasauļu karā, kad to izkroploja ar ierakumiem (tie redzami vēl šo baltu dienu). Arheologi un vēsturnieki domā, ka 1209. gadā pēc nodevīgā uzbrukuma, šeit patvērumu meklējīs Jersikas karalis Visvaldis, tieši no šejiņes noskatījies savas pils degšanā. Hronists Indriķis raksta, ka viņš teicis tieši šo, visiem zināmo tagad no literatūras apcirkņiem frāzī: "O, Jersika, mīla pilsēta! O, manu tēvu mantojums! O, mānas tautas negaidīta izpostīšana! Bēdas man! Vai priekš tā esmu dzīmis, lai redzētu manas pilsētas degšanu, manas tautas iznīcināšanu!"

Jersikas pilskalnam (8. numurs) "bijis tas gods" piesaistīt visvairāk uzmanības no senatnes pētnieku puses. Kalns pacelās stāvīgi diviem strautiem, mazāk stāv

Lauku apvidus zemes ipašumu formēšanas kārtība

Tuvākā pēc bijušā
zemes ipašuma atrašanās
vietas Valsts Krājbanka
vai Sakaru banka.
Atver sertifikātu kontu un
izsniedz sertifikātu grāmatiņu.

1. Personīgs iesniegums Valsts Krājbankai vai Sakaru bankai.
2. Pagasta padomes lēmums par kompensācijas piešķiršanu.

"LANA" — IR TĀDS SALONS

Visspērs — kur atrodas? Preiļu pirts
kompleksā.

Kas te sagaida apmeklētājus? Par to jāpāstāsta vairāk un plašāk. Mūsu salonu iecienījušas sievietes. Neviens taču nav ne noslēpus, ne arī aizliegt zināt, ka mēs katra vēlamies būt skaistas, pievilcīgas. Ne tikai ar glītu sejīnu, lielām mirdzošām acīm un skaisti veidotu frīzīru, bet lai visi mūsu figūra radītu dzīves priekā, energijās un grācijas paraugu. Kā teicis A. Cehovs — lai mūsos viss ir skaists. Nereit daba par to nav līdz galam padomājusi, ka sievietes sūtība ir ne tikai viņas darbs šājā saulē, rūpes par gīmeni, bēriem, bet svarīgs ir arī pašas izskats. Šī dabas nelielās pavīrības, ja tādas atgadījūsās, var piefabot un arī izdevīgi izceļt, akcentēt un pasvītot. Tas prasa darbu, uzmanību pret sevi, protams, arī līdzekļus, bet viss atmaksājas ar lielāku ievērību laužu acīs, ar stīprāku veselību. Eleganta un gracioza sieviete, ne tikai gudra un strādīga, bet arī pievilcīga ir gimenēs pamatu turētāja un veidotāja. Stipras un skaistas ģimenes.

Mūsu salonā sievietes nodarbojas ar krūšu skaistu formu veidošanu, tās var palielināt. Ir mums vaakummasāža, kas palīdz atbrīvoties no liekā svara, osteohondrozes, impotences, tātad, kļūt veselīgākai un slaidākai. Intensīvai novējēšanai un muskuļu nostiprināšanai izmantojam zviedru aparātu "Ultra SLIM". Salonā mēs ārstējam elpošanas sistēmu, ādu un muskulatūru, loītavas, arterijas un vēnas, veicam arī šo ķermena daļu iespējamo iekaisumu un saslimšanu profilaksi. Masāža izdara kvalificēti speciālisti — masieris, kuram piešķirts starptautiska parauga sertifikāts. Visos šajos gadījumos iespējama vivatonu pilietošana. Patīkama atmosfērā var iegūt arī skaistu iedegumu — mums ir zviedru solārijs "Ultra TAN".

Piekritīsiet, ka tas viss kopā nav maz. Es piemēruju vivatonu. Kas tas tāds? Speciāla aīveselošanās kurga preparami. Milās dāmas! Vivatons dos unikālus rezultātus kosmetoloģijā. 1—3 mēneši laika jūs "nometīsiet" savus dēsmit gadus, klūsīt jaunākas. Aizmirsiet nogurumu, jutīsiet enerģijas pieplūdumu. Vivatons palīdzēs atgūt jaunavīgu krūšu formu un novērtīs ādas izstiepšanos pēc dzemēdibām, normalizēs muskuļu tonus, izlīdzinās grumbas utt. Preparāts ir lielisks hronisko slimību, kurās izauc neauglību, ārstēšanā, un priekšrocība tā, ka labi "panes" visi.

Vēl piebildīšu, ka salons atvērts katru dienu no pulksten 10.00 līdz 19.00 un varat zvanīt pa tālruni 23333. Loti viegli atcerēties.

S. Teiāne

VAKARĒŠANA

Fotoefīde

BALTMUSKUĻU SLIMĪBA

Tagad ir ziemas periods, kad viss it kā atpūšas, iemieg, bet tajā pašā laikā dabā un arī dzīvajā pasaule veidojas pumpuri, jaunas dzīvības iedīglī, lai līdz ar pavasari iznāktu sveicināt saules gaismu. Taču — lai mēs kā pienākars varētu sagaidīt šo jauno — springanu telus, jērus, sīvēnus, vēl jāzina, ka bez iepriekšējā, dzīvnieku dzīmšanas sagatavošanas pasaule pareizu un secigu notikumu virknes nevar gaidīt veselīgus mazuljus. Vīnus tur apdraud daudz kas, un arī šīs pasaules slimības, un viena no kurām ir baltā muskuļu. Par tās ešamību liecina jaundzīmošu telēnu, sīvēnu un jēru nobeigšanās. Apskatot nokauto teļu sirdis un muskulatūru, var redzēt baltus plankumus. Tā ir tā sauktā baltmuskuļu slimība.

Šīs astismā ir jauno dzīvnieku vielu maiņas traucējumu smaga forma, kas noris ar pārmaiņām muskulatūrā.

Bieži vien arī aknās. 70% ar to slimību dzīvnieku aiziet bojā.

Par cēloni slimībai var būt:

mikroelementu, karotīna un C vitamīna trūkums, olbaltumvielu bads un galvenokārt selēna nepietiekamība. Par selēna trūkuma nozīmi liecina gan šī mikroelementa efektivitāte slimības ārstēšanā, gan profilakse. Sāslīmšanu telēm, jēriem kliniski novēro no dažu dienu līdz 3 mēnešu vesumā. Var slimot arī vecāki. Mazuļi ir vārgi, nevar nostāvēt kājās un zīst. Iestājas krampji un šie dzīvnieki aiziet bojā no asfiksijas. Teļi, piemēram, ātri elpo, it kā smok, tiem vērojama pneumonija vai caureja. Ķermēja temperatūra ir normāla. Diagnozi nosaka ārsts.

Ārstēšana un profilakse

Specifiska ārstēšanas metodika vēl nav izstrādāta, bet kā tai, tā profilakse lieto selēna preparātus. Aitām tos ievāda grūsnības pēdējā mēnesī, jēriem — dzīvības pirmajā. Nātrija selēnīts ir toksisks, indīgs, tāpēc to lietot var tikai speciālists, kas zina devās un uzglabāšanas noteikumus kā A grupas vielai. Lai dzīmētu veselīgi pēcnācēji, grūsnīe dzīvnieki jāapstrādā ar nātrija selēni. Ja tas nav izdarīts, apstrāde pieļetojama jaundzīmuļiem dzīvniekiem. Var iegādāties rajona veterinārajā laboratorijā, kur sagatavo atkarībā no dzīvnieka vecuma un izsniedz veterinārājiem speciālistiem.

Sikāku informāciju var iegūt laboratorijā.

H. Čodare, laboratorijas vadītāja

KUR JUMS GRIEZTIES PREIŁOS

1. Valsts Zemes dienesta rajona nodaļa, Preiļos, Liepājas ielā 46 (SAU "Preiļi" telpās). Tālruni:

a) 22738 — nodaļas priekšnieks A. Valainis,

priekšnieka vietniece un rajona zemes komisijas priekšsēdētāja J. Komkaite,

kadastra speciāliste un atbildīga par zemes kompensāciju V. Tarvide.

b) 24225 — kadastra daļas vadītāja S. Bindare,

galvenā speciāliste, atbildīga par zemes ipašuma dokumentu nōformēšanu R. Romanovska.

c) 24299 — lietvedības un grāmatveidibas daļas vadītāja E. Sudnika, mērniecības biroja vadītājs S. Šķēps.

VZD rajona nodaļas nekušamā ipašuma iepārēšanas birojs, Preiļi, N. Rancāna ielā 4. tālr. 22459, vadītāja L. Pusvācieite.

Preiļu rajona Zemesgrāmatu nodaļa, Preiļos, Talsu ielā 2 (3. stāvā) tālr. 24437, vadītāja L. Mičule.

ATBALSTĀMAS INICIATĪVAS

Rajona galvenās bibliotēkas darbinieces ar savu lauku kolēģu atbalstu savākušas ziņas par apmēram 200 lauku amatnieku. Droši vien viņu ir vairāk un šīs darbs jāturpinā. Bibliotēka tāpat iecerējusi izveidot kartotēku par uzņēmējdarbību — ari tā ir vērtīga un atbalstāma iniciatīva, kas raksturostāvokli mūsu rajonā. Tā daudz novadpētniecisku materiālu par dažādām citām kultūras un saimnieciskajām nozarēm, sakārtoti un sistematizēti tie ir liels atradums visiem, kuri interesējas par savu novadu.

IZSTĀŽU KOMPLEKSS "RĀMAVA"

Veikals-salons "Tehnika" uz 1995. gada 10. janvāri

	Cena Ls
1. Traktori MTZ-82 Yk	— 2800
2. Traktori T-25	— 1660
3. Minitraktors MTZ-082 ar komplektu dažādu darbu veikšanai	— 1500
4. Motobloks (3 riteņu) MTZ-012 KM	— 798
5. Motobloki (6 veidi), ar dažādām darba ierīcēm	— no 218—964
6. Slauksnās iekārtas, 3 veidi	— no 183—184
7. Piena dzesētāji, ledusskapji, II veidi	— no 110—464
8. Piena separatori, 5 veidi	— no 18—552
9. Piena pasterizātors	— 138
10. Aukstuma agregāti, 2 veidi	— no 155—168
11. Graudu vētijamās mašinas, 4 veidi — ar roku darbināmas	— no 236—315
— ar elektromotoru	— 371
12. Graudu kalte, 2 veidi	— 1004
13. Graudu transportieri, 4 veidi	— no 100—448
14. Graudu kuļmašīna	— 326
15. Kartupeļu stādāmās mašinas, 3 veidi	— no 336—399
16. Kartupeļu rokamās mašinas, 6 veidi	— no 106—616
18. Arkli 2 un 3 korpusu, 17 veidi	— no 96—1770
19. Nažu ecēšas, 2 veidi	— no 174—296
20. Ecēšas, 2 veidi	— no 90—126
21. Kultivātori ar "S" un "C" veida zariem, ar darba platumu no 1,88 līdz 4,4 m, 13 veidi	— no 149—362
22. Vagotāji, 7 veidi	— no 102—212
23. Traktora piekabes, 8 veidi	— no 117—620
24. Auto piekabes, 4 veidi	— no 190—263
25. Piekabe-refrezirators	— 920
26. Plaujmašīnas, 6 veidi	— no 212—263
27. Zāles plāvēji (elektriskie un ar benzīna dzinēju darbināmi, 7 veidi)	— no 50—368
28. Lopbaribas sautējamie katli, 5 veidi	— no 76—176
29. Lakstu un zāles griežējs	

KĀRUMNIEKS

PĒRK, PĀRDOD, MAINA

Traktora MTZ — 50 ātrumkārbu maina pret MTZ — 50 cilindru — virzūlu grupu vai pārdod. Tel. 58401.

Maina dzīvokli Preiļos Raiņa bulvārī 25-4 pret līdzvērtīgu jebkurā citā pilsētas rajonā.

Uzmanību!

Z/s "Atmodas" veikalā Preiļos, Raiņa bulvārī 6 iekārtots laikrajs "Zemturis" stends (redzamā vietā pie ieejas). Veikals pieņem pasūtījumus uz šo avīzi, te

var iegādāties visus iznākušos numurus, pieņem un savā stendā izvieto privātpersonu un uzņēmēju sludinājumus. Visi tie bez maksas tiek publicēti arī "Zemturī".

Pārdod:

traktora T-74 kloķvārpstu un dzinēju. Saunas pag. Skuteļos. tel. 16283.

IŽ — 69 un "Minsk" motōrus Traktoru T — 150, T — 74 un T — 76 hidrocilindrus, MAZ starteri (darbojošos), ekskavatora E — 3322 B1 (ražots Sanktpēterburgā) sekciju tipa sadalītāju. Griezties veikalā.

Jaunu traktoru T — 16 M ar laukaimniecības mašīnu kom-

plektu, 5 rindu rušinātāju, jaunu, metināšanas agregātu ASD — 300 ar T — KPP — M21, M — 21 un UAZ pakalējos tiltus, jaunus. Tālrunis — Preiļi 22739.

E — 60012 jaunu dzinēju; 110 ZS, 2500 apgr. minūtē, svars 640 kilogrami. Griezties pie veikala vadītāja.

Dzinēju MTZ — 50, tel. Preiļi 23332.

Meklē:

MTZ — 50 cilindru komplektu. Piedāvā veikalā. Zvanit Preiļi 21507 no plkst 19.00 — līdz 22.00 vakaros.

Preiļu pirts kompleksā katru dienu atvērts ALUS BĀRS. Strādā no plkst. 9.00 un līdz 14.00, pēc pārtraukuma — no plkst. 1.00 līdz 24.00. APMEKLĒJET

LATGALES FAKTI UN DATI, 1995 — 1

"Lai vyss, kas bejs, niu gryudūs ū, Un garuoks palik gaisūs dīnu stors. Tik vajag mozgus vaļā sū, Un sākluos īaugs gors"

— ar šādu četrrindi pie saviem lasītājiem griežas jubileju atceres dienu, jaunākās hronikas, ieskata nōvada datu materiālos izdevēji un veidotāji. Sākot gaitu, viņi uzsver, ka brošūra ir Latgales Pētniecības institūta lolojuma redakcija Hērnriha Soma vadībā, kas sagatavots Daugavpils Pedagoģiskas universitātes izdevniecībā "Saulē".

Mūsu novadā tūkstošiem gadu risinājušies dažādi, ļoti svarīgi un ievērojami notikumi, par kuriem mums nav ne jausmas, bet tie bijuši nozīmīgi arī visai valstij. Vēsture turpinās, arī mūsu šodiena ir nozīmīga un svarīga, tās izpēte būs vajadzīga nākamajām paaudzēm. Tomēr informācija ir grūti pieietama, jo izkaisīta visdažādākajos izdevumos, radio un televīzijas pārraižu mapēs. Informācijas centrs uzņemēmies veikt tās meklēšanas un sistematizēšanas darbu, ko mums ērti pieietamu un izmantojamu padarīs šī izdevuma brošūrās. Laiša klajā pirmā — 1995. gada 1. ceturkšņa burtnīca.

"Latgales fakti un dati" iznāks četras reizes gadā, katrs laidiens veltīts kārtējo triju mēnešu svarīgākajiem notikumiem un sastāvēs no trim, augstāk minētajām nodalām.

XX gadsimta beigās mūsu dzīvi var raksturot kā informatīvu civilizāciju, tieši informācija kļuvusi par galveno vērtību, ar kuru nodarbojas cilvēces liela daļa. Drizumā tā kļūs par galveno kapitālu.

Pirmais burtnīcas noslēgumā ievietotas divas anketes, ar kuru informāciju autori izsaka vēlēšanos veidot datu banku par Latgali. Tos, kurus tuvāk interesē gan izdevums, gan tā ieceres, aicina griezties Daugavpili, Vienības ielā 13, Latgales pētniecības institūta 226. auditorijā. Tālrunis — 25168.

Neicam

J N G U
jubilejā!

Darbībiedri

Баня закупает метлы по 10 сантим.

В банным комплексе Вы можете получить услуги:

Квалифицированного массажиста.

Красивый загар в солярии.

Ультра Слим (формирует и укрепляет бедра, талию, ноги, грудь).

Бакууммассаж (коррекция молочных желез, локальный массаж при различных степенях охирения).

Тренажерный зал.

Занятия аэробикой.

Администрация.

т. 23 333

TIRGI LAIPNI GAIDA VISUS

Preiļu SIA RBKK tirgus atrodas pie autoostas, turpari maksās autostāvvietā. Administratore Ludmila Kirillova informē (viņa arī turpmāk mūsu laikrakstā stāstīs par cenām un jaunākajām izmaiņām tirgus darbā):

sivēni pašlaik maksā 20—28 latus,

gaļa — 1,5—1,75 latus,

piens — 0,1—0,12 latus,

biezpiens — 0,08 latus,

krējums — 0,75—0,80 latus,

olas — līdz 0,60 latiem,

zivis — 0,50—1,00 latus,

cimdi — 0,50—1,00 latus.

Administrācija aicina zemniekus aktīvāk vest pārdošanai savus produktus, lauku amatniekus — savus ražojumus. Viņiem ir atlaides maksā par vietu — tikai 0,15 lati.

LĪVĀNU tirdzniecības laukumā katru otro un ceturto mēnešu sestdienu —

LIELAIS TIRGUS,
ko rīko i/u "Viktors-1".
Adrese — Rīgas ielā 91. Tālrunis — 42555.